

OKRUHY KE STÁTNÍM ZÁVĚREČNÝM ZKOUŠKÁM – NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÝ STUDIJNÍ OBOR KURÁTORSKÁ STUDIA

OKRUH Č. 1 – KURÁTORSKÁ STUDIA

1. Ekonomika neziskových organizací v oblasti kultury a umění.

Čím je ekonomika neziskových organizací specifická a čím je specifická v oblasti kultury a umění? Jaké právnické osoby se u nás v rámci veřejného a samosprávného občanského sektoru vyskytují a čím se liší a co je spojuje (otázky zaměření, majetku, rozhodování)? Proč je výhodné zasítování a kooperace těchto organizací v rámci občanského sektoru? Co znamená „public private partnership”? Uvedte způsob založení a specifika financování provozu a majetku u jednotlivých typů neziskových a ne-pro-ziskových organizací (jaké zdroje využívají a jak s nimi v rámci platných zákonů nakládají)? Vysvětlete pojem sociální ekonomika a sociální podnik, členský princip a svépomoc, fundraising, filantropie, nedistribuce zisku, činnost hlavní a činnost vedlejší, veřejný prospěch a veřejné finance.

2. Možnosti organizace a financování kurátorských institucí a činností

Jaké znáte možnosti a podmínky organizace a financování kurátorských institucí a činností (1) v rámci trhu a (2) v neziskovém státním a (3) v občanském samosprávném sektoru? Jaké lze zapojit monetární a nemonetární zdroje? Jaké jsou možnosti predikace (vize, analýzy, plán a rozpočet, kalkulace)? S čím je nutno počítat? Co je nutno každoročně vypořádat?

3. Marketingové nástroje a jejich uplatnění v produkci kultury – Marketingový mix.

K čemu slouží a co obsahuje? (základní nástroje – produkt, cena, distribuce, propagace)

Čím se liší dva základní systémy marketingových nástrojů? Systém „P” – product, price, place, promotion + public relations, progress, people, perfection, psychology, participation, partnership, punctuality, potential possibilities, packaging; systém „C” – customer, consumer, cost, convenience, communication – IMC, channels, competition, cooperation, collaborators, company skills, context.

4. Marketingové nástroje a jejich uplatnění v produkci kultury – Produkt jako marketingový nástroj.

Vysvětlete pojmy a jejich vzájemné vazby: hmotný a nehmotný produkt (služba, událost, zkušenost, místo, myšlenka, kampaň, instituce, činnost, zážitek, osoba), spotřebitelská hodnota a spoluúčast návštěvníka. Nástroje integrované marketingové komunikace (IMC). Specifikujte význam a možnosti využití komunikačního mixu v produkční činnosti kulturních institucí. Reklama, podpora prodeje, osobní prodej, přímý (direct) marketing, publicita, public relations, media relations, sponzoring, lobbying, public affairs, netradiční postupy (viral, guerilla, event, mobil, product placement).

5. Instituce působící v oblasti současného výtvarného umění.

Státní instituce, neziskové organizace, komerční galerie, centra pro současné umění

- transformace předlistopadových výstavních institucí
- otevření a problematický provoz Veletržního paláce
- vznik nových regionálních uměleckých scén
- postavení umělce v rámci struktury institucí
- role uměleckého kurátora, role instituce, role umělce

6. Sociální role umění se realizuje dialogem umělce s veřejností prostřednictvím uměleckých děl.

Co je umělecké dílo? (Estetický objekt a estetický prožitek)

Co je veřejnost? (Dějinný vývoj, základní rysy, možnosti a způsoby „dialogu“)

7. Public Art.

Dialog umělce s veřejností prostřednictvím public-art

Pojem public-art

Dějinné předpoklady a dějiny public-art

New gendre public-art

8. Sociální role umění mimo public-art.

Jak se sociální role umění proměňovala v evropských dějinách?

Vztah subjektu a společnosti, umělce a institucí

Patočka: „Snad největší proměna, k níž v lidském vztahu ke světu došlo od pravěku“

(o revoluci ve 2. polovině 18. století a jejich důsledcích pro sociální roli umění)

9. Historiografie a metodologie.

Historiografie, současný stav umění a dějin umění; přední světové a české představitelé oboru

Analýza a interpretace výtvarného díla

Prezentace, muzealizace a socializace výtvarného díla

10. Zprostředkování umění

Formy, metody a nástroje zprostředkování umění

Aktuální stav problematiky zprostředkování umění v galerijní praxi

Literatura:

- Bourriaud, N.: Postprodukce, Tranzit, 2004
  - Černá, J.; Johnová, R. a kol.: Arts marketing, Marketing umění a kulturního dědictví. Oeconomica, Praha, 2007
  - Greenberg, R.; Ferguson, B. W.; Mairne, S.: Thinking about Exhibitions, Routledge, 1996
  - Horáček, R.: Galerijní animace a zprostředkování umění. Brno, 1998
  - Hunčová M.: Ekonomický rozměr občanské společnosti. FSE UJEP, Ústí nad Labem, 2008
  - Kesner ml., L. (ed.): Vizuální teorie, Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech, Praha, 1998
  - Kesner ml., L. (ed.): Muzeum umění v digitální době. Argo a NG, Praha, 2000
  - Koleček, M. (ed.): Framing of Art. FUD UJEP, Ústí nad Labem, 2007
  - McLuhan, M.: Člověk, média a elektronická kultura, Jota, 2000
  - McLuhan, M.: Jak rozumět médiím, Odeon, 1991
  - Panofski, E.: Význam ve výtvarném umění. Praha, 1981
  - Pospiszyl, T. (ed.): Před obrazem, Antologie americké výtvarné teorie a kritiky, OSVU, 1998
  - Rektořík, J.: Organizace neziskového sektoru - základy ekonomiky, teorie a řízení. Ekopress, Praha, 2007
  - Vančát, J.: Poznávací a komunikační obsah výtvarné výchovy v kurikulárních dokumentech. Praha, 2003
  - Wade, G.: Curating in the 21st Century, Wallsall, 2000
  - Wittlich, P.: Literatura k dějinám umění. Vývojový přehled (skriptum FF UK). Praha, 1992
-

OKRUH Č. 2 – DĚJINY UMĚNÍ

1. Výtvarné umění 50. let 20. století.

Abstraktní umění – Informel, Art brut, Tašismus, Abstraktní expresionismus, Americká akční malba

Situace v Čechách

Situace ve světě

2. Výtvarné umění 60. let 20. století.

Figurativní umění – Pop-art, Nový realismus

Situace v Čechách

Situace ve světě

3. Výtvarné umění 60. a 70. let 20. století: pozdní moderna.

Konceptuální umění a umění akce, Fluxus, Minimal-art, Land-art, Arte-povera

Situace v Čechách

Situace ve světě

4. 70. a 80. léta 20. století: nástup postmoderny ve světě.

Pojem „Postmoderna“

Situace v USA (Street-art)

Situace v Německu („Noví divocí“; „Neo-expreionismus“)

Situace v Itálii („Transavantgarda“)

5. 70. a 80. léta 20. století: postavení umění v období reálného socialismu (ČSSR).

Neoficiální a polooficiální výstavní aktivity

Umělci tzv. Šedé zóny

Oficiální prorežimní umění – systém fungování

6. 70.–90. léta 20. století: Gender art.

Pojem „Gender“ (rod jako sociální konstrukce)

Gender problematika v kontextu vývoje vizuálního umění 2. poloviny 20. století

Procesy destabilizace homogenní kategorie mužské a ženské identity

Teorie pohledu („Gaze“)

Pojem „Politika těla“

7. Vývoj českého výtvarného umění po roce 1989.

Rámcový přehled

Analýza tvorby vybraných autorů

8. Vývoj středoevropského a východoevropského umění v 90. letech 20. století a na počátku 21. století.

Rámcový přehled

Analýza tvorby vybraných autorů

9. Dynamický nástup informačních technologií, technická média v umění na přelomu

20. a 21. století.

Vznik nových vyjadřovacích forem (computer-art, copy-art, net-art, digital-art, electronic-art)

Modifikace starších formátů a technologií

Fenomén „post-produkce“

10. Postavení fotografie a video-artu na přelomu 20. a 21. století.

Koexistence tradičních a nových (digitálních) technologií

Situace v Čechách

Situace ve světě

Literatura:

- Bourriaud, N.: Postprodukce, Tranzit, 2004
- Birgus, V.; Scheufler, P.: Fotografie v českých zemích 1839-1999, Grada, 1999
- Birgus, V.; Vojtěchovský, M.: Česká fotografie 90. let, KANT, 1998
- Císař, K. (ed.): Co je to fotografie?, Hermann & synové, 2004
- Flusser, V.: Do universa technických obrazů, OSVU 2001
- Foster, H.; Krausová, R.; Yve-Alain, B.; Buchloh, B.: Umění po roce 1900, Slovart, 2007
- Green, R.: Internet Art, Thames and Hudson, 2004
- Grosenicková, U.: Ženy v umění 20. a 21. století, Taschen / Slovart, 2004
- Grygar, Š.: Konceptuální umění a fotografie, AMU Praha, 2004
- Hoptman, L.; Pozspiszył, T. (eds.): Primary Documents. A Sourcebook for Eastern and Central European Art since the 1950 's, MOMA, 2002
- Judlová, M.: Ohniska znovuzrození. České umění 1956-1963, GHMP, 1994
- Kalinová, L.: Společenské proměny v čase socialistického experimentu, Academia, 2007
- Kesner, L.: Vizuální teorie, H + H Jinočany, 1997
- Koleček, M.: Ze středu ven. Umění regionů 1985–2010. FUD UJEP, Ústí nad Labem, 2014
- Malá, O.; Srp, K.: České umění v 90. letech, GHMP, 1998
- Pachmanová, M.: Věrnost v pohybu, OWP, 2001
- Paul, Christiane: Digital Art, Thames and Hudson, 2003
- Rousová, H. (ed.): Vademecum moderního umění v Čechách a na Moravě, Gallery, 2002
- Rusnáková, K.: História a teória mediálneho umenia na Slovensku, VŠVU, 2006
- Slavická, M.; Pánková, M.: Zakázané umění. OSVU, 1996
- Sontagová, S.: O fotografii, Paseka, 2002
- Švácha, R.; Platovská, M.: Dějiny českého výtvarného umění V, 1939-1958, Academia, 2005
- Švácha, R.; Platovská, M.: Dějiny českého výtvarného umění VI, 1939-1958, Academia, 2007